

Promjenom uprave u srpnju, u HAC-ONC-u su se izdogađale razne stvari. Prvo se u kolovozu odlučilo stopirati plaćanje prekovremenog rada svim radnicima zbog navodne manipulacije s evidencijom prekovremenog rada. Da bi se to platilo, morali smo zaprijetiti tužbom upravi. Tek tada su sati obračunati i plaćeni u rujnu. Nakon toga je došao nalog da sav rukovodeći kadar (svi šefovi) moraju raditi dulje od 15, odnosno 16 sati zbog izvanredne situacije (restrukturiranje) ali im to neće biti plaćeno, nakon toga se uvode dodatni izvještaji o svom radu kojeg su morali pisati i najniži operativni radnici.

Na prvom sastanku u kolovozu između uprave i predstavnika NCS-a razgovaralo se uglavnom o restrukturiranju društva, otpuštanju radnika, ukidanju kuhinja i porti, uvođenju automatskih naplata, otpuštanju blagajnika itd. Jasno smo rekli da u tome nećemo sudjelovati i da ne pristajemo na takav način restrukturiranja. Raspisan je natječaj za angažiranje vanjskog odvjetničkog ureda koji je trebao raditi restrukturiranje pa je restrukturiranje trebalo početi.

Restrukturiranje ne znači otpuštanje radnika nego poboljšavanje poslovnih procesa, a to se ne može napraviti za dvadeset dana nego kroz duži period.

Još jedan ključan faktor je taj da nema novca za otpremnine nego će ga biti tek u ožujku, a do ožujka će biti promjena. Parlamentarni izbori su za mjesec do dva, a kakve će tada biti odluke, vidjet ćemo.

Ono što se još dogodilo promjenom uprave je da su radnici pod strašnim pritiskom koji doseže do najniže rangiranih operativnih radnika, rukovodioци su pod pritiskom smjena, otkazivanja ugovora itd.

Uglavnom, zadnjih mjesec dana priča se samo o otpuštanju i smanjivanju radne snage, bez poznavanja sustava rada i djelovanja društva.

U ožujku sljedeće godine EBRD će refinancirati dug HAC-a u iznosu od oko 200 milijuna eura. 30 milijuna eura namijenjeno je za restrukturiranje, 16 milijuna za automatizaciju naplate, a 500 tisuća eura za pomoć (vanske konzultante). Međutim, planira se automatizacija, a istovremeno nam nedostaje veliki broj radnika na naplati i održavanju.

STANKA

Prilikom restrukturiranja društava HAC i ARZ, naplate su sistematizirane tako da na naplatama do 400 prolazaka vozila radi jedan blagajnik, a sve ostalo dva ili više blagajnika, ovisno o prometu.

U početku se znalo kako neće biti stanke, ali je bilo dogovorenog da će se iznaci model za stanku kako bi radnici koji rade sami imali zakonom određeno pravo na stanku. Od tada su prošle tri godine, a stanke nema. U međuvremenu su se otvorile naplate Karamatići, Čarapine, Svilaj, Lekenik, Mraclin, Buševac, a da se nije zaposlio niti jedan novi radnik. Tako se dogodilo da ondje gdje je sistematizacijom predviđeno dva ili više blagajnika, radi jedan blagajnik. Tako smo ovo ljeti bili prisiljeni napraviti prijavu inspektoratu za pravac Sisak – Zagreb i tek tada je uvedena međusmjena da bi radnici mogli normalno raditi.

Sada se rade planovi o automatizaciji, ali ponovno na štetu blagajnika jer se planira otpuštanje zbog automata, a istovremeno nam oko 400 radnika radi bez pauze i to na pedesetak radnih mjesta. Uputili smo upravi dopis da hitno uvede pauzu na bilo koji način kako bi očuvali radna mjesta jer po našoj procjeni potrebno je oko 80 novih radnika (ili radnih mjesta koje bi se ukinulo ako se uvede automatska naplata).

Sada se zbog toga pokušava uvesti 4. i 5.smjena pa bi radnici na rad bili raspoređeni po cijele dane. Međutim, kako god okrenuli, radnika nedostaje, a jedini način da se sačuvaju radna mjesta kod uvođenja automatske naplate je poštivanje svih odredbi zakona i kolektivnog ugovora.

Ispitati ćemo novi model rada i raspoređivanja s našom pravnom službom te ćemo znati dati odgovor na dodatne smjene.

PRERASPODJELA RADNOG VREMENA I PREKOVREMENI RAD

Preraspodjela radnog vremena nastaje tako da radnik radi u smjenama te taj mjesec ostvari više sati od mjesecnog fonda sati. Nekada u toku godine radi manje sati od mjesecnog fonda, ali mu se pišu tzv. slobodni sati, tj. višak sati koje je ostvario u mjesecu kada je odradio više od fonda sati.

Ako ne uspije iskoristiti slobodne sate, tako održeni sati rada mu se na kraju referentnog razdoblja plate kao prekovremeni. Za sektor održavanja referentno razdoblje završava 30. lipnja, a za sektor naplate 31. prosinca. Ako radnik pak ostvari manjak sati, oni se brišu i svode na nula sati. Kako nam nedostaje radnika, radnici su posvuda razmješteni te ostvaruju veliki broj sati preraspodjele koje treba platiti. Radi se o milijunima.

Prekovremen rad nastaje na tri načina:

Prvo, radnik ostane raditi duže nego što je bio njegov raspored rada (npr. treba raditi do 15 sati, no zbog prometne nesreće ostane do 17sati te ima dva sata prekovremeno).

Drugo, pozove ga se na rad kada nije trebao raditi ili ga se iz dežurstva pozove na rad (npr. radnik ne radi jer je izašao iz noćne smjene, pozove ga šef da treba odraditi drugi dan jer mu se kolega razbolio, radnik ima pravo na prekovremene sate cijelu smjenu koju je odradio; ili je radnik dežuran, a dogodi se prometna nesreća na cesti, radnika pozovu na rad, odradi tri sata koja mu se moraju platiti kao prekovremeni rad).

Treće, na kraju referentnog razdoblja iz preraspodjele radnik ima višak sati koji mu se plaćaju kao prekovremeni sati.

Radnik može tražiti da mu se omogući da prekovremene sate koristi kao slobodne sate, ali tada je 1 sat prekovremenog = 1.5 slobodnih sati.

Kako se radi o puno novca, netko je odlučio da namjerno ili iz neznanja miješa pojmove prekovremenog i preraspodjele pa se radnicima nudi da prekovremeni rad pretvore u preraspodjelu. Ako vam se to dogodi, smatrajte to pritiskom i upozorite svog nadređenog, ali upoznajte s time i vašeg sindikalnog povjerenika ili člana radničkog vijeća.

U predloženom modelu restrukturiranja NCS neće sudjelovati. Smatramo da možemo sami unutar HAC-ONC-a napraviti puno bolji model. Imamo ljude koji znaju i mogu, no potrebno je više vremena.

Nezavisni cestarski sindikat poziva sve radnike da ne čine ništa protuzakonito ili na granici sa zakonom, bez obzira na pritiske. Stat ćemo iza svakog radnika sa svim raspoloživim resursima, bez obzira na članstvo u sindikatu.

Pozivamo i sve šefove i rukovodioce da striktno primjenjuju kolektivni ugovor, Zakon o o radu i Pravilnike o radu kako bismo izbjegli potencijalne tužbe i prijave inspektoratima.

